

To cite this article: Cengiz, E., Tirgil, M. (2025). Covid-19 Döneminde Önlisans Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Üzerine Bir Alan Çalışması. International Journal of Social and Humanities Sciences (IJSHS), 9(1), 107-132

Submitted: March 12, 2025

Accepted: May 19, 2025

COVID-19 DÖNEMİNDE ÖNLİSANS ÖĞRENCİLERİNİN ZAMAN YÖNETİMİ ÜZERİNE BİR ALAN ÇALIŞMASI

Ebru Cengiz¹

Mürsel Tirgil²

ÖZET

Hayat boyu öğrenmenin yeni bir yaşam şekli haline geldiği ve dijital yerlilerin zamanı olarak bilinen 21. yüzyıl, anlık olarak getirdiği değişimler ve gelişimlerle bireylerin hayatlarını farklı alanlarda etkilemektedir. Bu bağlamda, insanlık içinde bulunduğu anı iyi yönetebildikçe başarıya ulaşan bir döngünün içerisinde aslında 20. yüzyılda çoktan girmiştir. Destekleyici yetenekler olarak nitelendirilen, eğitimde ve küresel ekonomide yerini bulmuş becerilerden biri olan zaman yönetimi, öğrencilerden çalışanlara, toplumun tüm paydaşlarını ilgilendiren bir yeterlilik halini almıştır. 2019 yılının sonlarında ortaya çıkan Covid-19 salgını tüm dünyada eğitim hayatını farklılaşmaya götürmüştür. Salgın dünya çapında bir kriz dönemi yaratarak eğitim faaliyetlerinin okul dışı mekânlarda sürdürülmesine neden olmuştur. Bu süreçte çeşitli uzaktan eğitim yol ve yöntemleri kullanılmaya başlanmıştır. Öğrencilerin okul binaları dışında kendi evlerinde ve benzer mekanlarda eğitim hayatlarını sürdürmeleri onlar için bir yandan da kendi zamanlarını yönetmeleri sorumluluğunu ortaya çıkarmıştır. Bu çalışma Covid-19 salgını boyunca uygulanan kapanma döneminde uzaktan eğitimi deneyimleyen önlisans öğrencilerinin zaman yönetimini konu edinmiştir.

¹ Öğr. Gör., İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İstanbul/Türkiye, ebru_cengiz@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-1497-6712>

² Öğr. Gör., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırıkhan Meslek Yüksekokulu, Hatay/Türkiye, mrsltrgl61@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7271-1923>

Araştırma Gelişim Üniversitesi önlisans öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri “Zaman Yönetim Envanteri” ile toplanmış SPSS paket programı ile analizler gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 490 önlisans öğrencisi rastgele örnekleme yöntemi ile gönüllülük esasına göre dahil edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin Zaman Planlaması ve Zaman Yönetimi Genel düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ve Zaman Düşmanları düzeylerinde kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaz okuluna katılma durumlarına, sınıf düzeylerine, yaşlarına ve mezun olunan okula göre Zaman Planlaması, Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri, Zaman Düşmanları ve Zaman Yönetimi Genel düzeylerinde anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zaman Planlaması, Zaman Yönetimi, Önlisans, Covid-19.

A FIELD STUDY ON TIME MANAGEMENT OF ASSOCIATE DEGREE STUDENTS DURING THE COVID-19 PERIOD

ABSTRACT

The 21st century, where lifelong learning has become a new way of life and is known as the time of digital natives, affects individuals' lives in different areas with the changes and developments it brings instantly. In this context, humanity has actually entered a cycle that achieves success as long as it can manage the moment it is in well, in the 20th century. Time management, which is one of the skills that have found its place in education and the global economy, which is described as supportive skills, has become a competence that concerns all stakeholders of society, from students to employees. The Covid-19 pandemic, which emerged in late 2019, has led to a differentiation in education all over the world. The pandemic has created a crisis period worldwide and caused educational activities to be carried out in places other than school. Various distance education methods and methods have been used in this process. The fact that students continue their education in their own homes and similar places outside of school buildings has also revealed the responsibility of mana-

ging their own time for them. This study focuses on the time management of associate degree students who experienced distance education during the closure period implemented during the Covid-19 pandemic.

The research was conducted with associate degree students at Gelişim University. The research data were collected with the "Time Management Inventory" and analyses were performed with the SPSS package program. 490 associate degree students were included in the study on a voluntary basis with a random sampling method. As a result of the research, it was determined that there was no significant difference in the students' Time Planning and Time Management General levels according to gender. It was determined that there was a significant difference between female and male students in the Time Management Attitudes and Skills and Time Enemies levels. It was determined that there was no significant difference in the Time Planning, Time Management Attitudes and Skills, Time Enemies and Time Management General levels according to the students' participation in summer school, their class level, age and the school they graduated from.

Keywords: Time Planning, Time Management, Associate Degree, Covid-19

GİRİŞ

2020 yılında ortaya çıkan Covid-19 Salgını süreci eğitim sistemini zorlayıcı birçok olayı deneyimleme durumunda bırakmıştır. Şubat 2020'de önce Çin'de ve kısa süre sonra dünya çapında okullar eğitim faaliyetlerine ara vermek zorunda kalmıştır. Bu durum, 2020 akademik yılı bahar döneminde Türkiye dahil pek çok ülkede eğitimin duraklamasına ve uzaktan eğitime geçilmesine neden olmuştur (OECD, 2020). Bu süreç neredeyse tüm eğitim sisteminin yanı sıra bütün öğrencilerin eğitim hayatlarında ciddi değişiklikler yaşanmasına sebep olmuştur.

Okulların yüz yüze eğitime ara vermesi sonucunda uzaktan eğitim seçeneği önem kazanmıştır. Uzaktan öğrenme mekandan ve zamandan bağımsız olarak öğrencilere her an uygun ve esnek öğrenme ortamları sunan bir fırsat olarak ifade edilmektedir (Telli vd., 2020). Örgün eğitim ile uzaktan eğitimi birbirinden ayıran özelliklerin başında kullanılan teknolojiler sayesinde, zaman ve mekan anlamında bağımsızlık bir

avantaj olarak görülmektedir. Zan ve Zan (2020)'nin yaptığı uzaktan eğitim araştırmasının sonuçlarına göre, uzaktan eğitimin öğrenciler açısından zaman ve maliyet açısından avantajlı olduğu söylenebilir. Ancak, yapılan araştırmalar uzaktan eğitim sırasında öğrencilerin birçok zorluklarla karşılaştıklarını göstermiştir (Serçemeli ve Kurnaz, 2020). Bu zorluklardan biri de zaman yönetimidir.

Zaman, öğrenme-öğretme sürecinde önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü, zamanı yönetmek kişinin kendini yönetmesi demektir (Kirillov, vd., 2015). Bu yüzden öğrencilerin kendilerini keşfetmeleri gereken bir süreç içerisinde olmaları gerekmektedir. Ne yazık ki, 21. yüzyılın teknolojik gelişmeleri ve çağın hız çağı olarak işlemesi öğrencilerin kendilerini keşfedecek zamandan çok bir yarış içerisinde olmalarına sebebiyet vermektedir. 21. yüzyılda yaratıcı ve yönetsel aktivitelerin etkililiği söz konusu olduğunda zaman yönetimine olan ilgi ve konsantrasyon arttırmıştır (Maloletko, 2008). Bu durum zaman yönetimini eğitim programlarına dahil edilerek öğrencilere kazandırmak gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Örneğin, 2015 yılında Rusya'da yapılan bir araştırmada öğrencilerin zaman yönetimini iyi yapamadıkları; çünkü zaman yönetimi ile ilgili bir eğitim geçmişleri olmadığı bulgulanmıştır (Kirillov, vd., 2015).

Covid-19 salgını eğitimde bir kriz dönemi yaşanmasına ve öğrencilerin evlerinde uzaktan eğitim süreçlerine dahil olmasına sebebiyet vermiştir. Bu süreçten sadece öğrenciler değil eğitimin tüm paydaşları da etkilenmiştir. Salgında kapanma dolayısıyla fiziksel hareket alanlarının kısıtlanması sonucu, hem fizyolojik hem de psikolojik olarak farklı etkileri olan bu süreç, kişilerin evde bulunma durumlarında, zaman sermayelerinin farkına varmasıyla ya da bunu tamamen göz ardı etmeleriyle sonuçlanmıştır. Sahip olunan zamanın farkına varmak, onu ölçmek ve değerlendirebilmek çoğu öğrenci tarafından başarılması güç bir durum olmuştur. Öğrencilerin daha önce zaman yönetimi konusunda bir eğitim almamış olmaları olasılığı bunun sebebi olarak düşünülebilir.

Bu araştırmanın amacı, Covid-19 salgını sırasında uzaktan eğitim sürecine dahil olmuş önlisans öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerini ortaya koymaktır.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Zaman ve Yönetimi

Zaman sübjektif ve objektif olarak farklı şekillerde tanımlanabilmektedir. Balcı (1990)'ya göre, zaman algısının her bireye göre farklılık gösterdiğini belirtmiştir. O'na göre belirli bir zaman içinde yapılan etkinlik her kişinin ilgisine göre farklı algılandığı için geçen zaman da yavaş veya hızlı olarak farklı algılanır. Zaman felsefesine göre zaman olgusu pek çok şekilde tanımlanmıştır. Aristoteles'e göre zaman hareket veya değişimle özdeştir; çünkü, hareket sayesinde önce ve sonra olan arasındaki fark görülebilir ve iki 'şimdi' olarak kabul edeceğimiz zaman arasındaki değişimler anlaşılabilir (Ross, 2002). Proust (2016) ise telaş çağının içerisinde (une époque de hâte) zamanın kaybolduğunu ifade eder. Proust'a göre zaman krizi bir benlik krizidir (Han, 2020). Augustinus (2007) zamanın yaratılış ile başladığını düşünmektedir. O'na göre evrenden önce zaman yoktu ve Tanrı zamandan bağımsızdı (Aydın, 2018). O'na göre idrak etmek şimdi, hatırlamak geçmiş ve beklenti ise gelecek zaman algısı olarak tanımlanır (Beyter, 2019).

Zamanın farklı filozof ve düşünürler tarafından farklı şekillerde anlamlandırılmasının yanında; zaman çeşitli bilim dalları açısından da ele alınmıştır. Zaman fizik, nöroloji, biyoloji gibi alanlarda farklı tanımlara sahiptir. Isaac Newton (1998) zamanın mutlak olduğuna ve bilince bağlı olmadığına kanaat getirmiştir. O'na göre zaman bilinçten önce de vardı ve Tanrı'nın bir ürünü olduğundan maddeler ortadan kalksa bile her orada var olacaktı (Rose, 2017). Einstein (2017) zamanın mutlak olmasına ve içinde geçen olaylardan etkilenmeyen bir hali olmasına karşı çıkmıştır. O'na göre zaman esnek bir yapıya sahiptir ve harekete göre hızlı veya yavaş akmaktadır. Zaman evrensel bir saat ile ifade edilemeyeceği gibi, her kişinin zamanı öznedir, yani kendine özeldir. Görelilik kuramı zamanın Aristoteles ve Newton'un inandığı gibi mutlak olmadığını, uzaydan ayrı düşünülemeyeceğini ortaya koymuştur (Hawking, 2006).

Mancini (2003)'e göre teknoloji, karmaşık bilgilerin transferini hızlı bir hale getirirken ele geçen bilgilerin hacminin de sürekli artmasına sebep olmuştur. Bu yüzden, 21. yüzyıl insanı tarihteki tüm nesillerin en üretkeni olarak görülmektedir. Zaman da

insanlığın en değerli varlıklarından biri haline gelmiştir. Görüldüğü gibi zamana yüklenen anlam bilim insanlarının arasında olduğu gibi düşünürler arasında da farklılaşmıştır. Zaman ve zamanı yönetmek eğitim kurumu ve diğer toplumsal kurumlar için önemli bir konu olarak görülmektedir. Bu anlamda insanlar zamanı nasıl yöneteceklerini, yani zamanı etkili kullanmayı amaçlayan çeşitli yöntem ve teknikleri üretme kararı almışlardır. Zamanı yönetmek, etkililiği arttırmak ve hayatı daha iyi planlamak açısından birçok teknolojik, stratejik ve kişisel araç üretilmiştir.

Zaman yönetimi, bireylerin zamanlarını etkili bir şekilde kullanmalarını sağlayan araçlar ve uygulamalar olarak tanımlanabilir (Mukhtarova, 2017). Zaman yönetimi, var olan zamanın kişisel hedefler ve hayat şekilleri ile tercihleri ve ilgileri de unutmadan planlanması anlamına gelir (Kaya, vd., 2012). Bu planlamada dikkat edilmesi gereken nokta, var olan zamanının nasıl etkili bir şekilde kullanılacağıdır (Karaoğlu, 2006).

Zamanı yönetmek bireylerin hayatlarını yönetmeleri anlamına gelmektedir (Kaya vd., 2012, Mukhtarova, 2017). Zamanı etkili kullanmak, iş hayatında en çok aranan yeterliliklerden biri haline gelmiştir; çünkü zamanı en iyi şekilde kullanmak görevleri tamamlamak ve hedeflere ulaşmak anlamı taşır. Zamanı etkili kullanmak için bireyin enerjisi ile yapılacak işin özelliği arasında bir uyum olması gerekir (Balcı, 1990). İyi bir zaman yönetimi yapıldığında, kişinin verimliliği de artmaktadır (Mukhtarova, 2017).

Bu bağlamda, zaman yönetimi uygulamanın bireylerin eğitim ve iş hayatlarında etkililiğini arttırması ile ilgili bir bağlantısı olduğu söylenebilir.

Eğitimde Zaman Yönetiminin Önemi

Zaman yönetimi, eğitim alanında önemli bir yetenek olarak görülmektedir. Öğrenciler belirli bir zaman dilimi içerisinde önceden belirlenmiş kazanımları edinmeli ve okul ya da günlük ders programına göre hareket etmelidirler. Aytaç (1994)'a göre etkili bir yönetici zamana hükmedebilir olmalıdır. Zamana hükmetmek kişinin elde edilmesi gereken sonuçlara ulaşırken olayları ve olguları öncelik sırasına koyarak sahip olduğu zamanı kontrol altında tutmasıdır. Eğitimde zaman farklı amaçlar için farklı anlamlar taşımaktadır. Örneğin, resmi olarak belirlenmiş zaman okul saatlerini

ifade ederken, sınıf zamanı sınıf içerisinde geçirilen zaman, öğretim zamanı öğrenme ve öğretimin sınıfta gerçekleştirildiği zaman anlamını taşımaktadır (Beliner, 1991). Eğitim kurumlarında zaman yönetimi bir ihtiyaç olarak görülmektedir çünkü eğitimde işleyişi aksatacak kesintiler olmaktadır. Örneğin; öğretmenlerin herhangi bir konuda yöneticilerinden destek beklemesi ve öğrencilerin öğretmenlerden yardım talep etmesi eğitimin kesintiye uğramasına sebep olan durumlardır (Ensari, 1995). Buna bağlı olarak, öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda ders içindeki yaşantıları öngörmeleri, düzenlemeleri ve planlamaları zaman ile ilgili sorumluluklarıdır (Aydın, 2013). Sınıfta zaman yönetimi, dersten önce ve derste olmak üzere iki şekilde incelenebilir. Ders öncesi zaman yönetimi, plan yapma ve hazırlık, sınıf kurallarını belirleme ile ders araç gereç ve kaynaklarının hazırlanmasını kapsarken; derste zaman yönetimi ise istendik davranışların ayrılan sürede kazandırılması konusudur. Sınıf yönetimi için yapılacak planların dersten önce ve derste olmak üzere iki boyutlu yapılması gerekmektedir (Erkılıç, 2005).

Öğrenciler için ise sınıfta zaman yönetimin akademik öğrenme zamanı olarak değerlendirilmektedir. Akademik öğrenme zamanı öğrencilerin test edilecek materyali ne kadar süre içerisinde öğreneceklerini işaret etmektedir. Bu süreç üç kısımda incelenebilmektedir. İlk olarak, hedef üzerinde geçirilen zaman yani öğrencinin test edilecek içerik için harcadığı zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Sonrasında, dahil olma ya da görev üzerinde geçirilen zaman ve öğrencinin içeriği kullanması sırasında geçirdiği zaman değerlendirilmektedir. Son olarak, öğrencinin ne derece hedefe ulaştığı bilgisine ulaşmak için başarı değerlendirilmesi yapılmaktadır (Huitt, 2005). Ayrıca, öğrencilerin zamanlarını harcadıkları günlük aktivitelerden biri ödev yapmaktır. Öğrencilerin ödevlerini yaptırmaya çalışmak en sık rastlanılan ve en hayal kırıklığına uğraticı eylemlerden biridir (Killoran, 2003). Zaman yönetimi tek bir kişisel özellik olmaktan öte farklı alışkanlıklar ve davranışlarla gözlenebilen bir şeydir. Bu yüzden, öğretilmeye ve geliştirilmeye açıktır.

Zaman yönetimi eğitimde örgütsel yapının haricinde bireysel olarak ele alınması gereken konulardan biridir. Bireyin zaman yönetimi yapabilmesi için öncelikle kendini tanıması gerekir. Eski alışkanlıklarından kurtulması ve yeni olumlu alışkanlıklar

edinmesi zaman yönetimi açısından olumlu bir etkiye sahiptir (Bilecik Rehberlik ve Araştırma Merkezi, 2007).

Zaman yönetimi için gerekli araç gerece sahip olmak bulmacanın sadece bir parçasıdır. İşlerin öncelik sırası, ertelemeye başa çıkma, zamanı bölümlere ayırmak, etkin bir şekilde görevleri paylaşmak, olası problemleri öngörmek, ne zaman hayır diyeceğini bilmek, zaman sızıntılarını en aza indirmek zaman yönetimi ile ilgili hedeflerinizi gerçekleştirmek için etkilidir (Mukhtarova, 2017).

Zaman Yönetimi Stratejileri

Zaman yönetimi becerisine sahip olmak, belirli yeterlilikleri geliştirmek anlamına gelmektedir. Bunlar; hedef belirlemek, karar vermek, görevlendirme yapmak ve öncelikler belirlemektir (Mukhtarova, 2017). Zaman yönetiminin iyi yapılması sadece prensipleri bilmek ve uygulamak değil, aynı zamanda, olası problemleri tahmin etmek ve altında yatan sebepleri bilmek anlamına gelmektedir (Sabuncuoğlu ve Paşa, 2002).

Zaman yönetimi için araştırmacılar birbirine yakın ama farklılık gösteren aşamalar belirlemişlerdir. Örneğin, Gümüş (1999)'e göre ilk adımda kişi zamanını nasıl harcadığına dair bir döküm ortaya çıkarır, ardından günlük zaman yönetimi için bir plan hazırlar, bu planı uygular ve son aşamada kontrol yapar. Cüceloğlu (1999) zaman yönetimini daha kapsamlı bir iş olduğunu belirtmiştir. Sadece günü değil tüm hayatımızı yönetme işi olarak değerlendirmiştir. Ona göre önce yapılacak işler yazılır, sonra takvimleme yapılır, işler öncelik sırasına koyarak yapılır ve hedef etkililik ve üretimin kalitesini artırmaktır. Tracy (2014)'e göre kişi öncelikle kendi değerlerinin neler olduğuna karar vermelidir. Bu sayede yaptığı şeyler anlam kazanır ve hayatının amaçlarına hizmet ettiğini bilir.

Weinstein ve Mignano (2003)'a göre, öğrencileri öğrenmelerinden daha fazla sorumlu hale getirmek, geçiş sürelerini azaltmak ve akışı sürekli tutmak olmak üzere 3 strateji öne sürülmüştür. Macan (1994)'ın tasarladığı zaman yönetimi sürecinin işleyişi ise şöyledir; İlk olarak, zaman yönetimi eğitimi verilmesi gerekmektedir. Bunun sonrasında, amaçları ve öncelikleri belirlemek, teknikler yapmak (listeler, programlar), örgüt için tercih olmak üzere üç paralel adım gelmektedir. Sonrasında, zaman

yönetimi algısının oluşması görülür. Son olarak, iş kaynaklı gerilim, bedensel gerilim, iş doyumu ve performans çalışmaları yapılmaktadır.

Benchmark Institute (BI) (2010)'ün hazırladığı zaman yönetimi kılavuzunda verilen adımların da ilk aşaması hariç yukarıda bahsedilen aşamalarla benzerlik gösterdiği söylenilebilir. BI'e göre bireyler öncelikle zaman hakkında okuma yapmalı ve çevrelerindekiyle fikir paylaşımında bulunmalıdır. Ardından, zamanın nereye gittiğini tespit etmeli ve zaman kaybettiren işlerin analizini yapmalılar. Bu çalışmaları takiben zamanın nereye kullanılmasını istediklerini belirleyerek zaman kazanma eylem planı oluşturmaları gerekir. Eylem planı uygulaması sonunda yapılarak değerlendirme ile yeniden zamanı nasıl daha iyi kullanabileceklerini gözden geçirmeleri ile döngü baştan başlatılır.

İşlerin öncelik sırasına konulması, etkili bir zaman yönetimi metodudur. Özellikle, aşırı iş yükünün olduğu stresli zamanlarda daha üretken olmayı sağlar (Mukhtarova, 2017). İşlerin öncelik sırasına konulması konusunda pek çok teknik vardır. Bu teknikler ABC yaklaşımı, 1-10 sıralama ölçütü, Pareto Analizi ve POSEC sıralamasıdır (Mukhtarova, 2017). İşleri kümelemek de zaman yönetiminde avantaj sağlayan uygulamalardan biridir. İşlerin kümelenmesi, ortak özellikteki işlerin bir gruba konması ve düzenlenmesidir (Mancini, 2003). Aynı özellikteki işleri tek tek farklı zamanlarda yapmak yerine, tek seferde yapmak zamanı etkili kullanmak açısından faydalı olarak görülmektedir.

Zaman Tuzakları

Zaman tuzakların işlerin yapılmasına engel olan ya da ertelenmesine sebep olan etmenlerdir. Dolayısıyla, zaman yönetimi uygulamak zaman tuzaklarını yüksek derecede ortadan kaldırmak anlamına gelmektedir. Uysal (1999)'a göre, zaman yönetimi yapılırken kişilerin zaman tuzaklarının farkında olması önemlidir. Mackenzie (1989)'a göre zaman tuzakları dört temel kaynağa sahiptir, kişinin kendisinden kaynaklananlar, işten kaynaklananlar, yönetim anlayışından kaynaklananlar ile örgütsel yapı ve politikalardan kaynaklananlar.

Uysal (1999)'a göre zaman tuzaklarının hem bireysel hem de dış etmenler ile alakalı olduğu görülmektedir. Bireyin düzen kuramaması, sorumlulukları ve bakış açıları zaman tuzaklarından bazılarının muhtemel sebebi olmaktadır. Bunun yanında, sahip

olduğu iş ortamı da zaman tuzaklarından bazılarının ortaya çıkmasının bir nedeni olduğu söylenilebilir.

Tablo 1: Uysal (1999)’a Göre Zaman Tuzakları

Gereksiz toplanmalar	İş paylaşımı yapmamak
Düzensiz çalışma	Yarım bırakılmış işler
Disiplinsizlik	Yanlış bilgiler
Hayır demesini bilmemek	Krizlerin ortaya çıkması ve yönetimi
İş ortamının uygunsuzluğu	Yetersiz denetim

Zaman yönetimi sırasında karşılaşılan farklı sorunlar ortaya çıkmıştır. Wetmore (2018)’e göre bireylerin zamanlarını harcayan 11 sebep şunlardır:

Tablo 2: Wetmore (2018)’e Göre Zaman Tuzakları

Zayıf planlama	Kriz yönetimi
Erteleme	Dış etkenler tarafından yaşanan bölünmeler
İş paylaşımı	Gereksiz toplantılar
Gereksiz dokümanlar	Fiziksel düzenin zayıf olması
İş ilişkilerinin zayıf olması	Olumsuz tavırlar
Negatif insanlar	

Uysal (1999)’da olduğu gibi Wetmore (2018)’de benzer zaman tuzakları belirlenmiştir. Wetmore (2018)’e göre de zaman tuzakları hem bireysel hem de dışarıdan kaynaklı olabilmektedir.

YÖNTEM

Araştırmaya Gelişim Üniversitesi’nde Covid-19 pandemi döneminde önlisans öğrencileri (n=490) ile gerçekleştirilmiştir. Bu örneklem sayısı çalışma için gerekli analizlerin yapılması için yeterli görülmüştür. Öğrencilerin seçimi kolayda örnekleme yöntemiyle yapılmıştır. Araştırma kapsamında önlisans öğrencilerinin zaman yönetim becerileri değerlendirilmiştir.

Araştırma verilerinin toplanmasında hazırlanan form iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda öğrencilerin demografik, ikinci bölümde ise “Zaman Yönetimi Ölçeği” doğrultusunda hazırlanmış olan ifadeler yer almaktadır.

Çalışmada kullanılan Zaman Yönetimi Envanteri Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilmiş olup, Türkçeye uyarlaması Alay ve Koçak (2002) tarafından yapılmıştır. Ölçek “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Düşmanları” faktörlerinden oluşmaktadır.

Araştırmanın temel hipotezi; “Önlisans öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinin demografik değişkenler bakımından farkı vardır” şeklinde oluşturulmuştur.

Tablo 3: Sosyo-Demografik Özelliklere İlişkin Veriler

		Frekans (f)	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Kümülatif Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	98	20,0	20,0	20,0
	Kız	392	80,0	80,0	100,0
	TOPLAM	490	100,0	100,0	
Sınıf	1. Sınıf	249	50,8	50,8	50,8
	2. Sınıf	241	49,2	49,2	100,0
Yazokulu	Evet	35	7,1	7,1	7,1
Kalma Durumu	Hayır	455	92,9	92,9	100,0
Lise Mezuniyet	Açık Öğretim	14	2,9	2,9	2,9
	Devlet	365	74,5	74,5	77,3
	Özel	111	22,7	22,7	100,0
Yaş	18	39	7,8	7,8	7,8
	19	92	18,8	18,8	26,5
	20	142	29,0	29,0	55,5
	21	103	21,0	21,0	76,5
	22	57	11,6	11,6	88,2
	23	30	6,1	6,1	94,3
	24	28	5,7	5,7	100,0

Çalışma Durumu	Tam zamanlı bir işte çalışan	94	19,2	19,2	19,2
	Yarı zamanlı bir işte çalışan	57	11,6	11,6	30,8
	Herhangi bir işte çalışmayan	339	69,2	69,2	100,0

Araştırmaya 98'i erkek, 392'si kız olmak üzere toplam 490 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin 249'u 1., 241'i 2. sınıf öğrencisidir. Yaz okuluna kalan öğrencilerin 35 kişi olduğu görülmüştür. Katılımcıların 14'ü açıköğretim, 365'i devlet, 111'i özel lise mezunudur. Katılımcı öğrencilerin 94'ünün tam zamanlı bir işte çalıştığı, 57'sinin yarı zamanlı bir işte çalıştığı, 339'unun ise herhangi bir işte çalışmadığı görülmüştür.

ARAŞTIRMA BULGULARI

Aşağıdaki sonuçlar, öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplarla ilişkin ortalama ve standart sapmayı içeriyor. Bu sonuçlar tek bir tabloda verilebilir. 1-En düşük ve 5-En yüksek puanı ifade ediyor. Yani zaman planlaması alt boyutundan çalışmaya katılan öğrencilerin ortalama bir puana sahip olduğu söylenebilir. Genel olarak zaman yönetimi ölçeği ortalamaları ise 2,95'tir ve yine ortalama bir puanı ifade etmektedir.

Tablo 4: Ölçek Alt Boyutlarına İlişkin Ortalamalar

	N	Mean	Std. Sapma
Zaman planlaması	490	2,8417	,83783
Zaman yönetimi tutum ve beceri	490	2,9341	,37624
Zaman düşmanları	490	3,2147	,58161
Zaman yönetimi genel	490	2,9509	,38670
Geçerli N	490		

Tablo 5: Ölçek Sorularına İlişkin Ortalamalar

	N	Mean	Std. Sapma
1. COVID-19 Salgını sürecinde evde güne başlamadan önce kendinize amaçlar belirler misiniz?	490	2,80	1,104
2. COVID-19 Salgını sürecinde evde ders ve diğer aktivitelerinizi birbirinden ayrı tutar mısınız?	490	3,37	1,183
3. COVID-19 Salgını sürecinde evde gün içinde planladığınız aktiviteleri bir yere not alır mısınız?	490	2,17	1,198
4. COVID-19 Salgını sürecinde evde bir günün sonunda o günü nasıl kullandığınızı değerlendirir misiniz?	490	2,38	1,182
5. COVID-19 Salgını sürecinde evde en zor işleri günün ilk saatlerinde mi yaparsınız?	490	3,07	1,277
6. COVID-19 Salgını sürecinde bir okul gününde yapmanız gereken tüm etkinlikleri adım adım programlar ve evde uygular mısınız?	490	2,64	1,216
7. COVID-19 Salgını sürecinde evde bir hafta sonra yapacağınız işleri önceden kafanızda planlar mısınız?	490	2,90	1,307
8. COVID-19 Salgını sürecinde evde bir işe başlamadan önce “Bu işi en geç şu zamana kadar bitirmeliyim.” diye kendinize süre belirler misiniz?	490	3,50	1,245
9. COVID-19 Salgını sürecinde evde hangi sıklıkla kendi zamanınızı kendinizin kontrol ettiğini düşünürsünüz?	490	3,04	1,195
10. COVID-19 Salgını sürecinde evde genellikle bir hafta için belirlediğiniz bütün amaçları gerçekleştirir misiniz?	490	3,05	1,116
11. COVID-19 Salgını sürecinde evde her gün yapmak zorunda olduğunuz işlerin listesini yapar mısınız?	490	2,35	1,282

12. COVID-19 Salgını sürecinde evde kısa vadede işinize yaramayan ancak gelecekte yararlı olacağını düşündüğünüz basılı kaynakları saklar mısınız?	490	1,69	1,136
14. COVID-19 Salgını sürecinde evde ayrıntılı okumaya karar vermeden önce, materyalleri hızlı bir şekilde gözden geçirir misiniz?	490	2,11	1,097
16. COVID-19 Salgını sürecinde evde yapacağınız birden fazla iş olduğunda, bunları önem sırasına hangi sıklıkla koymaya çalışırsınız?	490	3,28	1,237
23. COVID-19 Salgını sürecinde evde zamanınızı faydalı işlerle mi geçirirsiniz?	490	2,99	1,150
a13_ters	490	3,1571	1,16607
a15_ters	490	2,7429	1,20802
a17_ters	490	4,0673	1,12853
a18_ters	490	3,4939	1,28264
a19_ters	490	3,5673	1,25670
a20_ters	490	3,6653	1,19398
a21_ters	490	2,8204	1,19319
a22_ters	490	3,0347	1,04540
Geçerli N	490		

Tablo 6: Kadın ve Erkek Öğrencilerin Zaman Yönetimi Ölçeğinden Aldıkları Sonuçlara İlişkin t-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	$\bar{x} \pm S$	t	p
Zaman Planlaması	Kadın	2,86±0,82	1,108	0,268
	Erkek	2,75±0,90		
Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	Kadın	2,91±0,37	-2,248	0,025
	Erkek	3,01±0,37		
	Kadın	3,24±0,57	2,152	0,032

Zaman Düşmanları	Erkek	3,10±0,59		
Zaman Yönetimi Genel	Kadın	2,96±0,38	1,186	0,236
	Erkek	2,90±0,37		

Öğrencilerin zaman yönetimi konusundaki becerilerini ölçmek ve uygulanan ölçekten alınan puanların cinsiyete göre dağılımını belirlemek amacıyla t testi yapılmıştır.

Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde,

Zaman Planlaması ($p=0,268$) ve Zaman Yönetimi Genel ($p=0,236$) düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı farklılık olmadığı diğer bir ifadeyle kadın ve erkek öğrencilerin zaman planlaması ve zaman yönetimi genel düzeylerinin birbirine benzer olduğu tespit edilmiştir.

Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ($p=0,025$) ve Zaman Düşmanları ($p=0,032$) düzeylerinde kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Zaman yönetimi tutum ve becerileri düzeylerinde erkeklerin ($\bar{x}=3.01$) kadınlara ($\bar{x}=2.91$) göre daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu ve aradaki farkın 0.5 düzeyinde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Zaman düşmanları düzeylerinde ise kadınların ($\bar{x}=3.24$) erkeklere ($\bar{x}=3.10$) göre daha yüksek bir ortalamaya sahip oldukları ve aradaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin Yaz Okuluna Kalma Durumlarına Göre Zaman Yönetimi Ölçeğinden Aldıkları Sonuçlara İlişkin t-Testi Sonuçları

	Yaz Okuluna Kalma Durumu	$\bar{x} \pm S$	t	p
Zaman Planlaması	Hayır	2,82±0,82	-1,485	0,138
	Evet	3,04±1,00		
Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	Hayır	2,93±0,36	-0,143	0,887
	Evet	2,94±0,50		
Zaman Düşmanları	Hayır	3,21±0,57	0,456	0,648
	Evet	3,17±0,61		
	Hayır	2,94±0,38	-1,431	0,153

Zaman Yönetimi Genel	Evet	3,04±0,44		
----------------------	------	-----------	--	--

Öğrencilerin zaman yönetimi konusundaki becerilerini ölçmek ve uygulanan ölçekten alınan puanların yaz okuluna katılma durumlarına göre dağılımını belirlemek amacıyla t testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde, Zaman Planlaması ($p=0,138$), Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ($p=0,887$), Zaman Düşmanları ($p=0,648$) ve Zaman Yönetimi Genel ($p=0,153$) düzeylerinde yaz okuluna katılma durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bir diğer ifade ile yaz okuluna katılan ve katılmayan öğrencilerin zaman yönetimi beceri düzeyleri bir birine benzerdir.

Tablo 8: Öğrencilerin Sınıflarına Göre Zaman Yönetimi Ölçeğinden Aldıkları Sonuçlara İlişkin t-Testi Sonuçları

	Sınıf	$\bar{x} \pm S$	t	p
Zaman Planlaması	1.Sınıf	2,83±0,80	-0,260	0,795
	2.Sınıf	2,85±0,87		
Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	1.Sınıf	2,92±0,38	-0,588	0,557
	2.Sınıf	2,94±0,36		
Zaman Düşmanları	1.Sınıf	3,26±0,53	1,766	0,078
	2.Sınıf	3,16±0,62		
Zaman Yönetimi Genel	1.Sınıf	2,95±0,37	0,132	0,895
	2.Sınıf	2,94±0,40		

Öğrencilerin zaman yönetimi konusundaki becerilerini ölçmek ve uygulanan ölçekten alınan puanların sınıfına göre dağılımını belirlemek amacıyla t testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde, Zaman Planlaması ($p=0,795$), Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ($p=0,557$), Zaman Düşmanları ($p=0,078$) ve Zaman Yönetimi Genel ($p=0,895$), düzeylerinde sınıfına göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bir diğer ifade ile 1. Veya 2. Sınıfta olan öğrencilerin zaman yönetimi beceri düzeyleri bir birine benzerdir.

Tablo 9: Öğrencilerin Mezun Oldukları Liselere Göre Zaman Yönetimi Ölçeğinden Aldıkları Sonuçlara İlişkin ANOVA Sonuçları

	Lise	$\bar{x} \pm S$	F	p
Zaman Planlaması	Devlet	2,82±0,85	1,166	0,312
	Özel	2,91±0,78		
	Açık Öğretim	2,57±0,73		
Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	Devlet	2,92±0,36	3,200	0,042
	Özel	2,92±0,39		
	Açık Öğretim	3,18±0,30		
Zaman Düşmanları	Devlet	3,21±0,57	0,107	0,898
	Özel	3,21±0,61		
	Açık Öğretim	3,28±0,42		
Zaman Yönetimi Genel	Devlet	2,94±0,40	0,552	0,576
	Özel	2,98±0,34		
	Açık Öğretim	2,91±0,31		

Öğrencilerin zaman yönetimi konusundaki becerilerini ölçmek ve uygulanan ölçekten alınan puanların mezun olunan okula göre dağılımını belirlemek amacıyla ANOVA analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde, Zaman Planlaması ($p=0,312$), Zaman Düşmanları ($p=0,898$) ve Zaman Yönetimi Genel ($p=0,576$), düzeylerinde sınıfına göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bir diğer ifade ile farklı okul türünde mezun olan öğrencilerin Zaman Planlaması, Zaman Düşmanları ve Zaman Yönetimi Genel düzeyleri bir birine benzerdir. Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ($p=0,042$) düzeylerinde mezun olunan okul türüne göre anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yapılan iki karşılaştırmalar sonucunda, Açık öğretimden mezun olan ($\bar{x}=3.18$) öğrencilerin, özel ($\bar{x}=2.92$) ve Devlet ($\bar{x}=2.92$) okullundan mezun olan öğrencilere göre daha yüksek bir zaman yönetimi tutum ve becerileri ortalamasına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10: Öğrencilerin Yaşlarına Göre Zaman Yönetimi Ölçeğinden Aldıkları Sonuçlara İlişkin ANOVA Sonuçları

	Lise	$\bar{x} \pm S$	F	p
Zaman Planlaması	18-20	2,88±0,84	2,790	0,062
	21-24	2,75±0,81		
	25 ve üstü	3,15±0,89		
Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	18-20	2,90±0,38	1,826	0,162
	21-24	2,97±0,36		
	25 ve üstü	2,88±0,27		
Zaman Düşmanları	18-20	3,17±0,59	1,707	0,183
	21-24	3,26±0,57		
	25 ve üstü	3,27±0,38		
Zaman Yönetimi Genel	18-20	2,95±0,38	1,721	0,180
	21-24	2,93±0,37		
	25 ve üstü	3,09±0,41		

Öğrencilerin zaman yönetimi konusundaki becerilerini ölçmek ve uygulanan ölçekten alınan puanların yaş gruplarına göre dağılımını belirlemek amacıyla ANOVA analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde, Zaman Planlaması ($p=0,062$), Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ($p=0,162$), Zaman Düşmanları ($p=0,183$) ve Zaman Yönetimi Genel ($p=0,180$), düzeylerinde yaş gruplarına göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bir diğer ifade ile farklı yaş gruplarında olan öğrencilerin zaman yönetimi beceri düzeyleri bir birine benzerdir.

Tablo 11: Öğrencilerin Çalışma Durumlarına Göre Zaman Yönetimi Ölçeğinden Aldıkları Sonuçlara İlişkin ANOVA Sonuçları

	Çalışma Durumu	$\bar{x} \pm S$	F	p
Zaman Planlaması	Tam Zamanlı	2,69±0,89	2,532	0,081
	Yarı Zamanlı	3,00±0,84		
	Herhangi bir işte çalışmayan	2,85±0,81		
Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	Tam Zamanlı	2,97±0,36	1,505	0,223
	Yarı Zamanlı	2,97±0,37		
	Herhangi bir işte çalışmayan	2,91±0,38		
Zaman Düşmanları	Tam Zamanlı	3,07±0,59	4,603	0,010
	Yarı Zamanlı	3,15±0,64		
	Herhangi bir işte çalışmayan	3,26±0,56		
Zaman Yönetimi Genel	Tam Zamanlı	2,86±0,36	3,752	0,024
	Yarı Zamanlı	3,02±0,40		
	Herhangi bir işte çalışmayan	2,96±0,38		

Öğrencilerin zaman yönetimi konusundaki becerilerini ölçmek ve uygulanan ölçekten alınan puanların çalışma durumuna göre dağılımını belirlemek amacıyla ANOVA analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde,

Zaman Planlaması (p=0,081), Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri (p=0,223), düzeylerinde çalışma durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bir diğer ifade ile farklı yaş gruplarında olan öğrencilerin Zaman Planlaması ve Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri düzeyleri bir birine benzerdir.

Zaman Düşmanları (p=0,183) ve Zaman Yönetimi Genel (p=0,180) düzeylerinde anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yapılan iki karşılaştırmalar sonucunda,

Zaman düşmanları düzeylerinde, Herhangi bir işte çalışmayan ($\bar{x}=3.26$) öğrencilerin zaman düşmanları ortalamasının Tam Zamanlı ($\bar{x}=3.07$) ve Yarı Zamanlı ($\bar{x}=3.15$) çalışan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Zaman Yönetimi Genel düzeylerinde ise, Yarı Zamanlı ($\bar{x}=3.02$) çalışan öğrencilerin zaman yönetimi genel düzeyleri ortalamasının Tam Zamanlı ($\bar{x}=2.86$) ve Herhangi bir işte çalışmayan ($\bar{x}=2.96$) öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 12: Zaman Yönetimi Ölçeği Boyutlar Arasındaki İlişkiye Ait Korelasyon Analizi Sonucu

	Zaman Planla- ması	Zaman Yöne- timi Tutum ve Becerileri	Zaman Düş- manları	Zaman Yö- netimi Ge- nel
Zaman Planla- ması	1			
Zaman Yöne- timi Tutum ve Becerileri	-0,390*	1		
Zaman Düş- manları	-0,067	0,085	1	
Zaman Yöne- timi Genel	0,899*	-0,081	0,283*	1

* $p<0,05$

Tablo 12’de Zaman Yönetimi Ölçeği Boyutlar Arasındaki İlişki analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Tablo incelendiğinde, Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ile Zaman Planlaması arasında ($r=-0.390$, $p<0,05$) negatif yönlü anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Zaman Yönetimi Genel düzeyleri ile Zaman Planlaması ($r=0.899$, $p<0,05$) arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki ve zaman yönetimi genel düzeyi ile Zaman Düşmanları arasında ($r=0.288$, $p<0,05$) pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Zaman yönetimi becerilerinin Gelişim Üniversitesi'nde Covid-19 pandemi döneminde eğitim gören önlisans öğrencileri örneği üzerinde incelendiği bu araştırmanın bulguları aşağıda sunulmuştur.

Öğrencilerin Zaman Planlaması ve Zaman Yönetimi Genel düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. İşcan (2008), Andıç (2009) ve Gözal (2009) tarafından yapılan benzer çalışmalarda “Zaman Yönetimi Envanteri” boyutları olan “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Düşmanları” faktörleri üzerinden incelemeler yapılmış ve bu boyutlarda cinsiyet değişkenine göre herhangi farklılık bulunmamıştır.

Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ve Zaman Düşmanları düzeylerinde kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Zaman yönetimi tutum ve becerileri düzeylerinde erkeklerin kadınlara göre daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir. Zaman düşmanları düzeylerinde ise kadınların erkeklere göre daha yüksek bir ortalamaya sahip oldukları tespit edilmiştir. Eldeleklioğlu (2008) çalışması ergenlerin zaman yönetimi becerilerini kaygı, yaş ve cinsiyet faktörlerine göre incelemektedir. “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğini kullanan bu çalışmada “Zaman Planlaması” boyutunda kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Öğrencilerin yaz okuluna katılma durumlarına, sınıf düzeylerine, yaşlarına ve mezun olunan okula göre Zaman Planlaması, Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri, Zaman Düşmanları ve Zaman Yönetimi Genel düzeylerinde anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Öğrencilerin çalışma durumuna göre Zaman Planlaması, Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri, düzeylerinde çalışma durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Zaman Düşmanları ve Zaman Yönetimi Genel düzeylerinde anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Zaman düşmanları düzeylerinde, Herhangi bir işte çalışmayan öğrencilerin zaman düşmanları ortalamasının Tam Zamanlı ve Yarı Zamanlı çalışan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Zaman Yönetimi

Genel düzeylerinde ise, Yarı Zamanlı çalışan öğrencilerin zaman yönetimi genel düzeyleri ortalamasının Tam Zamanlı ve Herhangi bir işte çalışmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ile Zaman Planlaması arasında negatif yönlü anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Zaman Yönetimi Genel düzeyleri ile Zaman Planlaması arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki ve zaman yönetimi genel düzeyi ile Zaman Düşmanları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Bu bilgiler kapsamında gelecekte yapılacak çalışmalar için aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- Yapılacak araştırmalar birden fazla farklı üniversite ve eğitim düzeylerinde de yapılabilir.
- Mevcut araştırma sadece önlisans öğrencilerine uygulanmıştır. Gelecekteki çalışmalarda lisans ve lisansüstü öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri karşılaştırılmalı olarak ele alınabilir.
- İncelenen değişkenler arasına gelir durumu, medeni durum, uzmanlık alanları, okuduğu bölüm faktörleri de eklenebilir.
- Çalışma Covid-19 pandemisinde gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle yeniden tekrarlanarak pandemi öncesi ve sonrası zaman yönetim becerileri karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

Alay, S. ve Koçak, S. (2002). Zaman yönetimi anketi: geçerlik ve güvenirlik. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22: 9-13.

Andıç, H. (2009). *Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişki*. Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Augustinus. (2007). *İtiraflar*. (Çev: Dominik Pamir) Kaknüs Yayınları: İstanbul.

Aydın, A. (2013). *Sınıf yönetimi*. Pegem Akademi: Ankara.

Aydın, H. (2018). Aurelius Augustinus'ta nedensellik sorunu. *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 25, 1-24.

Balcı, A. (1990). Zaman yönetimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23 (1), 95-102.

Benchmark Institute (2010). Time Management Manual. http://www.benchmarkinstitute.org/t_by_t/time_management_manual.pdf.

Beyter, T. (2019) Zaman felsefesi: zaman nedir? Zaman gerçek mi, yoksa sadece bir illüzyon mu? *Felsefe Ağacı*. <https://evrimagaci.org/zaman-felsefesi-zaman-nedir-zaman-gercek-mi-yoksa-sadece-bir-illuzyon-mu-7988>.

Bilecik Rehberlik ve Araştırma Merkezi. (2017). Zaman Yönetimi Üzerine Derleme. Bilecik İl Rehberlik ve Araştırma Merkezi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Bölümü.

Britton B. ve Tesser A. (1991). Effects of Time Management Practices on College Grades, *Journal of Educational Psychology*.

Eldeleklioglu, J. (2008). Ergenlerin Zaman Yönetimi Becerilerinin Kaygı, Yaş, Cinsiyet Değişkenleri Açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 7(3), 656-663.

Ensari, H. (1995). "Zaman yönetimi". *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, (7), 97-103.

Erkılıç, T. A. (2005). Etkili sınıf yönetimi. Kıran, H. (Ed.), *Zaman Yönetimi*, Anı Yayıncılık: Ankara.

Gözal, E. (2009). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin zaman yönetimi hakkındaki görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Han, B. C. (2020). *Zamanın Kokusu: Bulunma Sanatı Üzerine Felsefi Bir Deneme*. İstanbul: Metis.

Hawking, S. (2006). *Zamanın daha kısa tarihi*. Doğan Kitapçılık: İstanbul.

Huitt, W. (2005). Academic learning time. *Educational Psychology Interactive*. Valdosta, GA: Valdosta State University. Retrieved [2020], from <http://www.edpsycinteractive.org/topics/process/ALT.html>.

İşcan, S. (2008). *Pamukkale Üniversitesi Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerilerinin Akademik Başarıları Üzerindeki Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Karaoğlu, A.D. (2006). *Üst düzey yöneticilerin zaman yönetimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.

Kaya, H., Kaya, N., Palloş, A. Ö. ve Küçük, L. (2012). Assessing time-management skills in terms of age, gender, and anxiety levels: A study on nursing and midwifery students in Turkey. *Nurse Education in Practice*. Elsevier. 12, 284-288.

Killoran, I. (2003). Why is your homework not done? How theories of development affect your approach in the classroom. *Journal of Instructional Psychology*, 30, 309-315.

Kirillov, A. V., Tanatova, D. K., Vinichenko, M. V. and Makushkin, S. A. (2017). Theory and practice of time-management in education. *Asian Social Science*, 11(19), 193.

Macan, T. H. (1994). Time management: test of a process model. *Journal of Applied Psychology*, 79.

Maloletko, A. N. (2008). *The national interests of the Russian Federation in the field of education*. Russian State University of Tourism and Service. Moscow, NY.

Mukhtarova, K. S. (2017). *Time Management: educational manual*. Al-Farabi Kazakh National University.

Newton, I. (1998). *Doğal felsefenin matematiksel ilkeleri*, (Çev: A. Yardımlı). İstanbul: İdea Yayınları.

OECD. (2020). The impact of Covid-19 on education - Insights from Education at a Glance 2020. <https://www.oecd.org/education/the-impact-of-covid-19-on-education-insights-education-at-a-glance-2020.pdf>.

Proust, M. (2016). *Kayıp Zamanın İzinde*. Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Rose, E. (2017). Albert Einstein ve Martin Heidegger ekseninde zamanın ontolojik analizi. https://www.academia.edu/38021121/Albert_Einstein_ve_Martin_Heidegger_Ekseninde_Zaman%C4%B1n_Ontolojik_Analizi.

Ross, D. (2002). *Aristoteles*. Kabalcı Yayınevi: İstanbul.

Sabuncuoğlu, Z. ve Paşa, M. (2002). *Zaman Yönetimi*. Ezgi Kitapevi: Bursa.

Serçemeli, M. ve Kurnaz, E. (2020). Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitime yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4 (1), 40-53.

Telli, S., Yomato ve Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 25-34.

Tracy, B. (2014). *Time management*. ProQuest Ebook Central <https://ebook-central.proquest.com>.

Uysal, N. (1999). *Zaman Kullanımı. İnsan Kaynakları*. Hürriyet Yayınları: İstanbul.

Weinstein, C. S. and Mignano, A. J. (1993). *Elementary Classroom Management: Lessons From Research and Practice*. McGraw-Hill: New York.

Wetmore, D. E. (2018). *The Time Thieves*. Productivity Institute.

Zan, N. ve Zan, B. U. (2020). Koronavirüs ile acil durumda eğitim: Türkiye'nin farklı bölgelerinden uzaktan eğitim sistemine dahil olan Edebiyat Fakültesi öğrencilerine genel bakış. *Turkish Studies*, 15(4), 1367-1394.

